

Reglement Dissertatieprijs 2026

Reglement voor de dissertatieprijs voor taalwetenschap, ingesteld door de Algemene Vereniging voor Taalwetenschap (AVT) en de Nederlandse Vereniging voor Toegepaste Taalwetenschap (Anéla):

1. De AVT en Anéla kennen jaarlijks een prijs toe voor de beste dissertatie op het gebied van de taalwetenschap, verdedigd aan een Nederlandse universiteit. De dissertatieprijs 2026 heeft betrekking op dissertaties verdedigd in het academisch jaar 2025-2026 (16 juli 2025-15 juli 2026).
2. De prijs bedraagt 1.000 euro.
3. De te nomineren dissertaties dienen een duidelijke bijdrage te vormen aan de ontwikkeling van de taalwetenschap in Nederland, dan wel tot de ontwikkeling van de taalwetenschap in het algemeen. Daarbij kan het bijvoorbeeld gaan om een verslag van origineel onderzoek dat baanbrekende ideeën of methoden heeft opgeleverd, maar ook om gedegen beschrijvingen van niet eerder gesystematiseerde feiten of talen of om inzichtelijke en bruikbare ‘state of the art’ rapporten. Helderheid van presentatie kan een doorslaggevende factor zijn.
4. Uiterlijk in juni van het jaar voorafgaande aan de uitreiking wijzen de beide verenigingen uit hun midden een bestuurslid aan als verantwoordelijk persoon voor de verdere organisatie van de dissertatieprijs van dat jaar. De beide vertegenwoordigende bestuursleden vormen de dissertatieprijscommissie; een van beide bestuursleden zal de functie van ambtelijk secretaris van de jury vervullen. Afwisselend zullen de verenigingen de persoon van ambtelijk secretaris leveren.
5. De leden van beide verenigingen worden aangeschreven met het verzoek een dissertatie voor te dragen voor de dissertatieprijs en hun voordracht te motiveren. De leden worden erop gewezen dat voordrachten betrekking kunnen hebben op dissertaties op elk gebied van de studie van natuurlijke taal en dat de verdediging niet noodzakelijkerwijs hoeft te hebben plaatsgevonden aan een letterenfaculteit. Voordrachten dienen vervolgens vóór eind augustus in het bezit te zijn van het secretariaat van de dissertatieprijscommissie en dienen te bestaan uit een opgave van de naam van de promovendus, de titel van het proefschrift, en de na(a)m(en) van de (co)promotor(es). De voordracht omvat bovendien een nadere inhoudelijke motivatie waarom het proefschrift in aanmerking komt om genomineerd te worden voor de dissertatieprijs. Indien er in een jaar minder dan drie voordrachten zijn, wordt de prijs dat jaar niet toegekend.
6. De prijs wordt toegekend door een onafhankelijke jury. De dissertatieprijscommissie doet een voordracht aan de besturen van beide verenigingen voor de samenstelling van de jury. De uiteindelijke samenstelling van de jury vereist de goedkeuring van beide besturen. Beide verenigingen stellen de jury in per 1 oktober 2026. Mocht een van de besturen na overleg met de dissertatieprijscommissie niet kunnen instemmen met het juryvoorstel dan volgt een speciale vergadering van de voorzitters van beide verenigingen en de dissertatieprijscommissie. Deze speciale vergadering beslist over de samenstelling van de jury.
7. De jury bestaat uit vijf deskundigen, die tezamen geacht worden het volledige terrein van de taalwetenschap te overzien. De jury is geen verantwoording schuldig aan (de besturen van) de beide verenigingen, maar wordt geacht zich te houden aan dit reglement. De jury wordt bijgestaan door een ambtelijk secretaris. Deze heeft geen stemrecht. Bij de samenstelling van de jury worden kandidaten gezocht waarvan verwacht kan worden dat ze zo min mogelijk bemoeienis hebben met voor de prijs in

aanmerking komende dissertaties. Juryleden mogen geen promotor, co-promotor dan wel projectleider zijn of zijn geweest van voorgedragen kandidaten. De jury kiest zelf uit haar midden een voorzitter.

8. De voorgedragen kandidaten ontvangen het verzoek om uiterlijk 1 oktober een PDF van hun dissertatie op te sturen aan het secretariaat van de dissertatieprijscommissie. Indien juryleden de voorkeur geven aan een ingebonden exemplaar, ontvangen kandidaten ook het verzoek om een of meerdere ingebonden exemplaren van hun dissertatie op te sturen aan het secretariaat van de dissertatieprijscommissie. Het secretariaat zorgt voor verspreiding van de dissertaties onder de juryleden.
9. De bekendmaking van de winnaar vindt plaats tijdens een openbare bijeenkomst. Vóór 31 december 2026 maakt de jury de namen van bij voorkeur drie genomineerden bekend. Het maximaal aantal genomineerden is vier, het minimum aantal genomineerden bedraagt drie, tenzij de jury dwingende redenen heeft om van deze aantallen af te wijken. De ambtelijk secretaris van de jury stelt zowel de genomineerde als de niet-genomineerde kandidaten schriftelijk op de hoogte van de nominaties. Voorafgaande aan de prijsuitreiking geven de genomineerden in een voor een breed taalkundig publiek begrijpelijke lezing inzicht in hun dissertatie-onderzoek, waarbij nadrukkelijk aandacht wordt besteed aan uitgangspunten en kaderstelling. Vervolgens motiveert de voorzitter van de jury de keuze van de winnaar en reikt de prijs uit.
10. Na afloop van de prijsuitreiking brengt de jury een schriftelijk rapport uit aan beide besturen, waarin de keuze van de genomineerden en de winnaar wordt gemotiveerd. De besturen zorgen voor de verspreiding van dit rapport onder de leden.